

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábos példány egyszeri hirdetésnél 10 Ft., többzori hirdetésnél 14 Ft. — Hivatalos hirdetéseknek minden szövege 4 Ft. — Hirdetések és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Feladvány szerkesztő:		A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.
Egész évre	8 kor.	ÉLES KÁROLY.		
Fél évre	4 kor.	Leptulajdonos és kiadó:		
Negyed évre	2 kor.	HORVÁT GÁBOR.		
Egyes szám ára 20 fillér.				

10%.

A június hó elején megejtett katonasorozás megdöbbentő eredménnyel záródott járásunkban. A rendes katonaságba sorozottak száma nem üti meg a 10%-ot, a póttartalékokkal együtt alig emelkedett felül a 13%-on. Valóságos gyászjelentés ez a szomorú statisztika városunk és vidékünk népének szörnyű satnyulásáról.

Ez eredmény népünk testi korcsosodásának kikiáltója. A testi erők gyengülése, a test szervezetének satnyulása pedig erősen érezteti hatását a szellemi tehetségekre és az erkölcsi érzésekre is s mindkettőnek csökkenését és elernyülését vonja maga után.

Ijesztő kép tekint ebből reánk: népünknek rohamos pusztulása legdrágább javaiban, magában az emberben. Ime, a hajdan erős, vasizomzatú, edzett, a világnak első katonanépe ma fejletlen, silány, használhatatlan „emberanyag”. És nem csupán a fenti statisztika kiáltó bizonyítéka ennek. Amerikából küldött levélben olvastam, hogy a magyar kivándorlók testben gyöngye, tuberkulotikus, minden betegség iránt fogékony nép, akik a kórházak legnagyobb kontingensét szolgáltatják. Lám, a sorozás statisztikája igazat ad az amerikai jenki állításának.

A szívem verése áll meg, midőn népünknek erről a szörnyű satnyulásáról írok. A kétségbeesés gondolata szállja meg agyvelőmet a nemzet jövőjéről, mert

ez a korcsosodás az egész nemzet pusztulását jelenti. Ha meg nem akasztják az arra hivatott tényezők, be is következnek ez a pusztulás s bizony mondom, az nem a költő jósolta „nagyszerű halál”, hanem nyomorult, dicstelen elzúllás és megsemmisülés lesz.

A bajok kutforrására még Trefort, a nagy nemzetgazda rámutatott. „Rossz táplálkozás, rossz lakás és pálinka pusztítja a népet.” Vagy két évtizede, hogy Trefort e bajokra rámutatott s azóta e néppusztító nyavalyák, egyéb viszonyoktól támogatva, csak még jobban elhatalmasodtak. Mert e bajok első sorban önmagukból táplálkoznak, önmaguknak vetnek melegágyat a népben, hogy aztán mint a fekélyek, mind dúsabban sarjadzanak. Hozzájárulnak ehhez a folyton terjedő szegénység, a megnehezedett életküzdelmek és a megváltozott életviszonyok. Népünk egyszerre belekerült a világforgalom óriási sodrába, érzi ennek minden súlyát, anélkül, hogy előnyeiben részesedése volna.

Igy siet gyorsan azon a lejtőn a pusztulás felé, mint azok a statisztikai számok kérihetetlenül igazolják.

A megdöbbentő adatok tette sarkalnak. Űtött a tizenkettedik óra és sürgősen inti az államot és társadalmat az erélyes és gyors cselekvésre. Különösen az országgyűlésre és a kormányra várnak a feladatok, hogy népünk szeretlen elsatnyulásának gátat vessenek. A szociális, közgazdasági és közegészségügyi törvényeknek egész sorát kell megalkotni,

az eljáró hatóságokat pedig a már meglevő és alkotandó törvények szigorú végrehajtására kell sarkalni.

Első sorban olyan intézkedésekre van szükség, amelyek népünk vagyoni helyzetét javítják. Ezért az alsó néposztályok terhein új adótörvényekkel könnyíteni kell. Új kereseti forrásokat kell nyitani népünknek, főként az ipar megteremtése által. Gondoskodni kell olcsó hitel forrásokról s meg kell szabadítani a pénz- és gabonauzsora szörnyű pusztításától. Drákói törvénnyel kell útját állani a rohamosan terjedő alkoholizmusnak, kivált a pálinkafogyasztásnak. A közrendet és a közegészségügyet szolgáló törvények és rendeletek ne csak a papíron húzódnak meg, hanem az arra hivatott faktorok vigyék át az életbe is.

Emelni kell népünk értelmi és erkölcsi színvonalát. E célból fejleszteni kell az iskolák ügyét új iskolaépületek emelésével s az iskolakötelesek behajtásával.

Ha a társadalom és az állam kezeltfogva népünk anyagi helyzetének javítását és erkölcsi színvonalának emelését tüzi ki működésének legfőbb feladatául, akkor testben-lelekben megerősödik ismét a nép, a nemzet gerince s akkor ismét az lesz a magyar, ami volt: a világ első katonája. Akkor aztán nem panaszkodhatnak silány anyag miatt a „vizitáló nagy urak” és újra egészséges lesz ez a nép vérében-testében, szellemében-erkölcsében s nem csupán a katonai téren állja meg a gátot, hanem

A bonbon.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

A történelmi igazság az volt, hogy Winter János urat megszerette a főnöke felesége. Winter János úr bankhivatalnok volt s hogy valaki egyáltalán belészeretett, ez olyan eléggé meg nem becsülhető dolog volt életében, ami talán születése óta nem esett meg vele.

A főnök felesége egy alkalommal felkereste az urat az irodájában. Amikor végig ment a hivatalszobákban, a lorgnettjét egy pillanatra rajta felejtette Winter János uron.

— Ki ez az ember! — fordult az asszony az urához, a rettegett bankigazgatóhoz.

— Senki, felelt kurtán a férj.

— De Frédi! mondotta sértődötten a bankigazgatóné öngyűsége. Micsoda felelet ez! Ha én kérdezlek?

— Hajh, úgy? Hát kérlek hogy is hívják csak... Ejnye izé...

— Türelmetlenül pattintott újjával. A hivatalszobában riadtan néztek a tisztviselők ama sarok felé, ahol Winter János úr dolgozott. Az arcizmaikkal, a szemöldökükkel nógatták és intettek neki, hogy az igazgató úr beszélni óhajt vele, Winter János úr azonban úgy bele volt merülve a munkába, hogy nem vett észre semmit.

A bankigazgató úr végre is hozzá lépett és karonfogva bizonyos iróniával mondta:

— Bemutatom izé... hogy is hívják? ... a feleségemnek.

— Winter János vagyok! hebegte ijedten Winter János úr.

Az asszony újra fölemelte lorgnettjét és megkérdezte:

— Csak Winter János és semmi más?

— Oh, dehogya! védekezett Winter János úr, két keresztnevem van. Winter Nepomuk János.

A bankigazgató úr boszankodva fordult el, de az asszony éppen erre való tekintettel, feleséges főhajtással jegyezte meg:

— Ez egészen arisztokratikusan hangzik. Az arisztokratáknak is több keresztnevük van. Ugye Frédi?

— Igen! igen! — mondotta bankigazgató úr türelmetlenül.

Az asszony sértődötten nézett újra a férjére aztán nyomatékosan mondta:

— Winter Nepomuk János úr igen jól nevelt embernek látszik, tehát meghívom holnaputánra hozzánk. Zsúrnapom van. Winter Nepomuk János úr, a vizionlátásra! És bájos mosollyal lebegett el az irodából.

Winter úr két ójszakán keresztül nem aludt semmit az izgalomtól. Mi lesz vele? Mit fog csinálni azon a zsúron? Ez járt örökösen a fejében. Amellett a kollegái is egyre nyugtalaní-

tották. A kollegái irigyelték a Winter János úr nagy szerencséjét és egyre biztatták:

— De aztán vigyázz magadra! Ha ügyes leszel, megalapíthatod a szerencsédet egész életre. Járj kedvébe az igazgatónének, mondj szellemes bókákat, amellet ne légy alkalmatlan az igazgató úrnak.

Szegény Winter János szerette volna, ha sobasem mutatták volna be az igazgatóné öngyűségének. Már arra is gondolt, hogy a nevezett napon beteget jelent és nem megy el hivatalba. De nem volt hozzá bátorsága. Szerencséje is volt, mert az igazgató úr, mikor délelőtt végiginspiciálta a hivatalos szobákat, leereszkedő kézmozdulattal üdvözölte Winter János urat és félig barátságosan, félig szigorú hangon kiáltotta neki:

— Aztán Winter úr, tegyen eleget nőm meghívásának!

Ezt a figyelmeztetést, úgy látszik, az igazgatóné öngyűsége rendelte meg.

Este pedig Winter János megjelent a zsúron. Winter Nepomuk János úr, mondotta a zsúr vége felé egy nagy legyezőpálmával mögött az igazgatóné öngyűsége Winter Jánosnak — szereli ön a Kugler-bonbon?

Meg kell jegyezni, hogy ekkor már olyan vidám volt a hangulat az igazgató öngyűsége zsúrján, hogy senkisé nem törődött azzal, hogy a ház úrnője a nagy szalon sarkában levő legyezőpálmával mögött tart cerclet Winter János úrral. Mellesleg az igazgatóné öngyűsége éppen egy

abban a nagy történelmi hivatásban is, ami végett a magyarok Istene ide vezette a hármás bére és négy folyó közé.

Dramák.

A megrendítő öngyilkosságoknak, a szivertázó szerelmi drámáknak, hogy úgy mondjam szeszonjait szoktak lenni. Mintha járvány bacilusok áradnának oly véres eseményekről, melyeket szárnyára kap a bir és sokféleképpen érzelmesen, szenzációsan kommentál a napisajtó.

Amikor ezeknek az öngyilkosságoknak, ketős szerelmi drámáknak fiziológiáját vizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy egy nagy és fontos momentumban mindegyik megegyezik. Ez a momentum az, hogy a drámák hősei — akár fiatalok, akár vének — belesömörültek az életbe. Letargia, spleen fogja el azokat, akik még alig lépték túl a 20—30-ik életévüket, akikre még annyi öröm, élvezet és boldogság várna, ha lenne bennük kitartás, hogy keresztül tudjanak gázolni a jelen bajain. De ez a kitartás az az energia nincsen meg bennük.

Holott maga az élet talán soha nem nyújtott annyi élvezetet a fiatal embereknek mint most. Az a társadalom, amely nem küzd a nyomorral, inkább szórakozásokra van berendezve, mint komoly dolgokra. A jelszó az, hogy minél vidámabban kell keresztülfutni ezen az életen, amely ugyanis olyan nagyon rövid s ugyanis okvetlenül a temetőbe vezet. Az erkölcstelen római eszázadok idejében volt csak példa arra a mohó élvezetvágyra, amely a mai kultúremberiséget jellemzi. S természetes, hogy ugyanezen okból az erkölcsök is felette meglazultak a modern társadalomban.

Ez a lazulás első sorban a lelkek energiájának pusztulásában nyilvánul. Mind kevesebb lesz a törhetetlen akaratú szívós kitartású ember. Az élettel való küzdésre nem igen érez kedvet s vágyat az a mai ifjú, aki lépten-nyomon azzal az élettel találkozik, hogy csak egy dolog van, ami az életet becsessé teszi s ez az: „jól mulatni”. Mulatni, szórakozni, szeretkezni, ez a jelszava nagynak és kicsinynek, szegénynek és gazdagnak s a tömegek gépszerűen végzik el munkájukat, tisztán csak azért, mert csak a munka bére teszi nekik lehetővé azt, hogy mulathassanak. A holnappal nem sokat törődünk. Jöjjön, aminek jönni kell, mert hiszen valahogyan csak lesz! . . .

Nem bohémia ez, hanem ledérség, amely a fundamentuma a társadalom számos más bűnének és bajának. Ez a ledérség kiöli a lelkek energiáját s amikor látják, hogy a sors úgy fordult, hogy megszokott, gondtalan életüket nem folytathatják, hogy vágyaik nem mehetnek tel-

jesedésbe, mint valami megunt rongyot, eldobják maguktól az életet.

Különösen áll ez a szerelmi drámákra. Emberek, kik ifjú vérük melegével vágyódtak egymásután, mihelyt beborul felettük a látóhatár s akadályok merülnek fel, egy-kettőre elszánják magukat az utolsó lépésre. Ha megbecsülnék, ha szeretnék az életet, ezt a legfőbb javát az embernek, nyilván nem tennék ezt. De manapság, mire az ifjúság elér bizonyos kort, fenékgig őríti az élvezetek kelyhét s az élet korántsem bír előtte azzal az ingerrel, amely a régi, energikus fiatalságot jellemezte. Arra nem gondolnak, hogy más, nemcsebb hivatása is van az életnek, mint a mulatás és élvezet. Hogy munka, alkotás, a felebarátokért való cselekvés a becsületesebb célja a földi életnek. Erre nem gondolnak, csak arra, hogy ezután rosszabbul lesz mint eddig volt s hogy az élet nem nyújthat nekik annyi boldogságot, amely felérne az érte való szenvedéssel.

A faj puhulását, elkorcsosodását ezek a drámák bizonyítják legjobban. Jellem és akaratérő nélkül nő fel ez a fiatalság, kibontott vitorlával száguld az élvezetek tengerén keresztül s ha vihar jő, nincs ereje ahhoz, hogy megküzdjön vele. A mai pedagógiának egyik legderekább feladata, hogy az élet megbecsülésére oktassa a fiatalságot s edzze a lélek energiáját, amely nélkül a legkiválóbb tehetség sem tudja magát megbecsülni.

Forgács.

A keszthelyi kékfestő.

Honi szoknyám Sümege lett festve.

Igy szólott a nóta a negyvenes években, azokban a nagy időkben, mikor a Kossuth-apánk alkotta magyar ipar védőegyesület dolgozott a „honi gyártmány” érdekében.

A honi szoknyát a mi Ramasetterünk kékfestő gyárában festették. Hogy kitűnő portéka volt, mutatja az, hogy nóta született róla s szerbe a hazában énekeltek. Ramasetter öregedő éveiben abbahagyta a kékfestést, s ma már csak a róla elnevezett uocában emelkedő magas falak emlékeztetnek a nóta megénekelte híres kékfestő műhelyre.

Évtizedek teltek el s a kékfestő új életre támadt — *Keszthelyen*. Törékvő, derék iparos támasztotta életre, arra az új, modern életre, amelyet a technika bámulatos haladása teremtett meg.

Regensperger Ferenc keszthelyi kékfestő ez az iparos. Már azelőtt is volt kékfestő műhelye. Ő belátta hogy tudás, szakértelem és a technika újabb vívmányaival veheti csak föl sikeresen a küzdelmet az osztrák, különösen a cseh gyárak hatalmas versenyével. Elment hát — tanulni. Vagy három negyed évig járt Morvát, Csehországot, Szászországot stb. vizsgálta, tanulmányozta, mondjuk: kémlelte a kékfestő gyárakat s mikor aztán elméje megrakódott mint a méh, hazajött, munkához látott s ma — ott emelkedik a keszthelyi rétságen a modern

eszközökkel felszerelt gyár. Vezetője maga a tulajdonos, a kékfestés minden csinájával-binjával ismerős és szakképzett gazda.

Csinos, izléses munkákat készít: olcsóbbat is drágábbat is. Vele hamarosan meg is hódította nem csupán a közel vidéket, hanem exportál Ausztriába is. Sümegeben Lövinger János és Böhm Pálék árulják.

Óriás összeg megy ki hazánkba kékfestő árunkért, mert asszonyaink főruházati cikke. Kereskedőink hazafiai kötelessége, hogy ezt a tömörked pénzét itthon fogják. Árulják hát a Regensperger-cég kitűnő árúit. (Hátba még valami szövőgyár is létesülne a közelben pl. Sümege. Jaj, de ne is medítáljunk erről!)

Isten éltesse Regensperger Ferencet és virágoztassa föl gyárát annyira, hogy szerte az országban hangozzék a megváltozott nóta:

Honi szoknyám Keszthelyen lett festve.

Bárd.

H I R E K .

Szomorú kép.

A búza zöld sása sok reményt keltett a gazdaközönségben május havában. Az őszi egér okozta károkat kipótolni igyekezett a tavasz és ime, jó része a reménynek csalódásra vált.

Temérdek gaz lepte a tavaszi hidegáltal elsatnyult gabonákat, úgy hogy tarka lett a búzatábla, vörös és kék, amint búzavirág és pipacs lepte el.

A számítások mind lejjebb és lejjebb szállottak, összesség mellett vénni az eladásra szánt mennyiség számítását, sok helyütt pedig teljesen törölni kellett.

Nálunk még helyel-közel elég szivlehető az állapot a gabona-félékben, bár a nagy többség joggal panaszkodik, sőt sokan teljesen csüggednek az őszi teljes megsemmisülése miatt.

Ámde ez még nem teljes kifejezése a bajnak, mert ime itt van a teljes aszály. Nem elég hogy nincs őszi, de nem lesz tavaszi.

Nincs tengeri, nincs kerti vetemény, bab, répa — sok zöldség számtalan faja — az emberi táplálék.

A büszke búza, melynek áraban a külföld arannyal adózik, nem nagy mennyiségben megy a vasútra — és ez a baj: kevés lesz a pénz.

Nehéz tél elé megyünk és nagy a takarékosság szükséges és bölcs leosztás, hogy e sovány év szűknarkuan mért adományából kiteleljen a reá várók serege.

És míg nálunk az állapot nem a legrosszabb, de a boldog alföld bőséghez szokott népével minő tél elé megy!

A bölcsök előrelátása és a nemes szívek jósága enyhítse azt a szükségét, amit a nehéz idők hoztak reánk.

— Szabadságon. *Süveg* János helybeli járásbíró augusztus 3-án hat heti szabadságra távozik.

— A Ferencrendben. A ferencrendieknek kis káptalanja Szita Román sümegi házfőnök mellé *Allersdorfer* Frigyes pátert helyezte.

— Halalozás. Károlyi Gyula, Károlyi János népiskolai tanító fia, a helybeli reáliskolának második osztályt végzett növendéke f. hó 25-én 13 éves korában elhunyt. Szelid természetű, jó fiú volt, kinek azonban nagyon mostoha sorsot szánt a végzet. Hat éves korában a jégen elcsúszott, lábát törte, a törött csont ferdén forrott össze s nemcsak sánta maradt, hanem sose gyógyult meg teljesen. Jötevő volt ránézve a halál, de mégis mély fájdalmat ütött a szerető apa és testvérek szívében. Folyó hó 27-én temették el. Temetésén a reáliskola sümegi növendékei *Takács* Gyula tanár vezetésével testületileg jelentek meg. Nyugodjék békében!

— Gömbölvés. A révfülöpi fürdő és partszépitő egyesület saját alapja javára augusztus 4-én díjazással egybekötött verseny gömbölvészetet tart, amelyet a Balaton Gyöngye szállóban zártkörű táncestély követ. A gömbölvészet kezdete délután 5 óra, a táncé 9 óra.

— Magyarok nyomora Kanadában. Egy Szép János nevű volt vincellár levelét küldte el nekünk lapunk egyik előfizetője. A levél az amerikai Kanadában íródott, ahova szegény Szép Jánost többet magával kicsábították. Az ember szíve elfacsarodik, ha a fájdalmas, panaszokkal telt levelet olvassa. Szép társaival együtt hónapok óta nem bír munkát kapni, úgy hogy már a rajta levő ruhát is eladta hat dollárért, hogy éhen ne vesszen. Sokszor van olyan nap, hogy egy falat sincs a szájában s volt már idő, hogy három napig nem evett. Magukkal hozott családtagjaik is a legnagyobb inséggel küzdenek, mert nem bírnak munkát kapni. Hetekig gyalogolnak és sok helyen még vizet se akarnak nekik adni, mert a magyart nem szeretik az ottani németek. Három honfőrső már éhen halt.

darab Kugler-bonbont vett pompás ajkai közé, amikor a fenti kérdést intézte Winter János úrhoz.

Winter János egy kicsit bambán nézett a főnöke feleségére, aztán pedig határtalan tisztelettel felelte:

— A Kugler-bonbont? Oh, azt nagyon szeretem!

Az igazgató öngyűsége ekkor odatartotta kipirult arcát Winter János úr elé és ajkait összezacsucosította, csábos hangon mondta:

— Akkor hát megkínálom . . .

Winter János úr megrettenve nézett az igazgatóné öngyűságára. Kicsi piros száját látott maga előtt, amelynek szélei megrezdültek, de Kugler-bonbont sehol sem tudott felfedezni. Mert azt a Kugler-bonbont, amelyet az igazgatóné öngyűsége a vakító kis egerfogai közt mutatogatott, ugyan hogy is tartotta volna Winter János úr elajándékozhatónak? És éppen azért, hogy az igazgatóné öngyűsége ne jöjjön zavarba, Winter János úr szeretetreméltó udvariassággal mondta:

— Köszönöm, azt hiszem tévedtem. Én nem szeretem a bonbont.

Vasárnap délelőtt az igazgató úr a hivatalban behívatta magához Winter János urat.

— Winter úr! — mondotta szigorúan — ön a feleségem tegnapi zsúrján valami számárságot követelt el. Mi volt ez?

Winter János úr hebegett.

— Igazán nem tudom igazgató ur!

— No, csak erőltesse meg a memóriáját! A feleségem nagyon haragszik magára. Már pedig beláthatja, hogy ily körülmények közt nem lehetünk jó barátok!

Winter János úr kétségbeesetten törte a fejét, míg végre bizonytalanul nyögte ki:

— Nem tudom, mi lehet az oka? Ha talán nem az, hogy azt mondtam öngyűságának, hogy én nem szeretem a Kugler-bonbont . . .

— Hopp! Látja ez nem lehetetlen. Az aszsonyok furcsák. Lehet, hogy ön ezzel a kijelentéssel vonta magára a nőm nehezitelését. Hiába asszonyi szeszély . . . Éppen ezért, ha azt akarja hogy köztünk is rendben legyen minden, tegye jóvá a hibáját. Megengedem, hogy most elmenjen a feleségemhez és kérjen bocsánatot tőle. Annál is inkább, mert ha haragszik valamiért, rendszerint migrain-je van, ezt pedig én is megszenvedem. Szóval menjen barátom. Azonnal! Jelentse ki ünnepélyesen, hogy igenis maga szereti a Kugler-bonbont. Hogyne szeretné? Csak ügyesen!

Winter János ur bambán nézett az igazgató úrra és elment — bocsánatot kért.

Pakets József.

s ő sem tudja, mi történik vele. Sokszor keserves könnyekre fakad, ha elhagyott hazájára gondol, ahol sohase éhezett. Figyelmezteti és összetett kézzel kéri honfitársait, hogy az istenért ne menjenek Kanadába, ha nem akarnak éhen halni, mert ott nincs munka, maradjanak ilthon, ahol legalább kenyeret ad nekik az édes magyar haza.

— **Helyes intézkedés.** A tűzoltó főparancsnok, Krisztiánovich József a száraz, szeles időjárás és nagy vízhiány miatt megkettőztette az éjjeli tűzörséget. Figyelmeztetjük a lakosságot, hogy a maga részéről pedig a tűzrendőri szabályokat a legszigorúbban tartsa meg s különösen a gyújtót szoros zár alatt tartsa.

— **Párbaj lámpavilágnál.** Folyó hó 27-én este 8 óra után világszágban ragyogott a kaszinónak a Deák Ferenc uccára néző ablaksora. Szokatlan jelenség ez. Fél is keltette a közönség figyelmét s egyes csoportokat vont oda. Csakhamar elterjedt a hír, hogy a kivilágított teremben párbajt vívnak. A közönségnek jó szímatja volt. Két keszthelyi praktsi intézte el lovagias ügyét ott főnn párbajban, amelyben mind a ketten könnyű sérülést szenvedtek. Mint értesülünk, a keszthelyi oszond és rendőrség üldözése miatt menekültek Sümege lovagias ügyük lebonyolítása végett.

— **Kitisztogatták a Sárállást.** Lám, csakbele kell kapni magy. A héten az elüljáróság megemeberte magát, elrendelte, hogy szekeres és gyalog emberek menjenek a Sárállás tisztogatására s ma már készen is vannak vele. Több száz köbméterre rugó iszapot hordtak ki a Sárállásból. Naponként mintegy 40 szekér folyton hordta szerteszt szántóföldre, szőlőbe, házi kertbe, a szélre kitalicskázott föld pedig halomsorokban emelkedik a Sárállás szélein. A tisztogatással a medence mélyebb lett. Középe táján meghaladja a két métert is. Félő, hogy gyerekhalál lesz a vége, ha a medence újra megtelik vízzel. Azért a szülők annak idején okvetlenül figyelmeztessék gyermekeiket a Sárállás mélységére. Jó volna, ha az elüljáróság jelző táblát is ütetne le s figyelmeztetné a közönséget, hogy óvatos legyen. Mindenesetre elismerés illeti az elüljáróságot, hogy a városnak ezt az egyetlen víztartóját végre rendbe hozta.

— **Augusztus 1. Vadászok örömnappja.** Mert fűlszabadul a tilalom alól a fítrj és fogoly. E jámbor madarak nyugalmának vége. Üldözött, zaklatott lesz életük. Éles szaglászú vizslák, heves vör vadászok hajszolják őket tábláról táblára. Hej, a hajszában hány veszté életét, midőn találva, pirosra füstött tollakkal életlenül hull vissza a földre. A vadász édes gyönyörűséggel fűzi táskájára a zsákmányt s a kánikulai hőségben agyonizzadva megy tovább új zsákmányra. Mert őt meg a vadász szenvedélye fűzi-hajtja. Az idén azonban — úgy halljuk — kevés zsákmány lesz a vadászszervenvedélynek.

— **A tárcadobálók ellen.** Vármegyénk alispánja rendeletben utasította a közigazgatási hatóságokat, hogy a közönséget figyelmeztessék a vásári pénztárcadobálók ellen. Ugyanis gyakori eset, hogy lelketlen csalók őrös pénztárcákat dobálnak szét a vásárokon, azután rejtett helyen lesik: ki veszi föl a tárcát. Azután rárontanak a szerencsés találóra s követelik a talált tárcát. A találó elömutatja a fölvetett erszényt, de ezt a csaló el nem fogadja s követeli a másik tárcát. Mikor a találó a saját tárcáját előveszi, amelyben pénze is van, a csaló kezébe kapja s a találó legnagyobb ámulatára eltűnik vele. Bár a család e neme csak együgyű emberekkel történhetik meg, mégis oly gyakran előfordult, hogy szükségesnek látszott a közönség figyelmeztetése az efajta csalókra.

— **Vásározkók figyelmébe.** A keszthelyi elüljáróság figyelmezteti a vásároló oszmadiaikat, hogy Keszthelyen a gyalogjárók rendezése miatt csak kis baklábakon álló sátorokban árulhatnak.

— **A hőség áldozata.** Csóka Sándorné nyíradi asszonyt f. hó 28-án délután eszméletlen állapotban találták a mezőn. Haza szállították s otthon éjszlatájában meghalt. Az orvos szerint nap-szúrás okozta a szegény asszony halálát.

— **Pályázat pincemesteri tanfolyamra.** A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamra az 1904—1905. tanévre tanulók felvétele céljából pályázat hirdettetik. A tanfolyam felvételi kérelmei a következők: a) a kétféles tanfolyamú hazai vinellér-iskolák valamelyikének jó sikerrel történt bevezetését igazoló orvosi bizonyítvány; b) pincében való állandó foglalkozásra alkalmas, erős, egészséges testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány; c) közönségi erkölcsi bizonyítvány a folyamodó eddigi magaviseletéről; d) ha a pályázókiskorú, a szülők vagy a gyám beleegyezése s az a kötelező nyilatkozata, hogy a tanuló az intézetet évközben nem fogja elhagyni s hogyha mégis önhibájából elhagyná, illetőleg önhibája miatt eltávolíttatnék, esetleges ösztöndíjának általa eddig élvezett összegét vissza fogja fizetni.

Ha a pályázó nagykorú, ezt a kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. A tanfolyam tandíjmentes. Oly szegényebb sorsu folyamodók, akik valamelyik kétféles tanfolyamú vinellér-iskolát jeles eredménnyel végeztek, állami ösztöndíj, még pedig egész, vagy fél ösztöndíj engedélyezését kérelmezhetik. Az egész állami ösztöndíj összege egy évre 600 K., a fél ösztöndíj összege pedig 300 K. Az ösztöndíj előleges havi 50, illetőleg 25 K részletben szolgáltatik ki. A tanfolyam október 1-én kezdődik és egy évig tart. A felszerelt kérvények legkésőbb augusztus hó 10-ig ama vinellériskola igazgatóságához nyújtandók be, hol a folyamodó végbizonyítványát kapta s a m. kir. földmivélségi miniszterhez címzendők.

— **Jégeső.** Teljes három hétig nem volt eső. Végre f. hó 28-án délután mi sümegiek kaptunk kis felőráig tartó esőndes esőt. Persze, a nagy szárazságtól és hőségtől eltikkadt természet mohón szívta be az élető csöppöket, csakhogy kevés volt, szertelenül keves.

Balatonederics, Balatonyörök és Keszthely határan ismét veszedelmes eső volt. Több percig tartó jégeső zúdult le, úgy hogy a kukorica szárát is mind összehapcsolta. Ez már a negyedik istencsapása azon a vidéken. Sanyarú éve lesz annak a népnek s évekig se hever ki.

— **Tűzek.** Keszthelyen f. hó 21-én Lipsitz Teréz öszeresnőnek a Szentháromság-téren levő nádfődeles háza kigyuladt s a lakórést kivéve, teljesen porrá égett. Az óriási lánggal égő ház közelében egy petroleum-raktár és több nádfődeles ház van, melyek megmentése csak a keszthelyi tűzoltóság fáradhatatlan buzgóságának és ügyességének köszönhető.

Július 28-án délután Jánosházán nagy tüzi veszedelem pusztított. Erős szélviharban kigyuladt a község belső területén egy ház s a pusztító elem gyorsan hatalmasba kerítette az egész sümegi uccát s végig elhamvasztotta, mert a nagy szélben a tűz lokalizálására gondolni sem lehetett.

— **A községi közmunka** vagy annak váltság összege helyi érdekű vasutak segélyezésére nem fordítható. (A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1903. évi 46.797. sz. határozata.)

— **Mezei közös dűlőutnak** kerítés által való elfoglalása nem büntethető, ha a hatóság a mezei ut határának az építési engedélyezés során kért megjelölését elmulasztotta. (A m. kir. földmivélségi miniszter 1903. évi 70, 181. számú hozott határozata.)

— **Éjféli után óra — három.** Megyeszerte alusznak a bakterok: nyugodtan, eszöndesen.

Ki őrzi a falut? Ki vigyáz a tüze-vizre? Ki riasztja el a tolvajokat és gonoszokat a békés polgárok portájától? Ki őrzi a közvagyont?

A bakterok nem, mert azok alusznak. Így aztán arra hárul az őrködés munkája, aki az égi madarakról gondoskodik, no meg azokra, akik a földi jómadarakat is sakkban tartják. Így azután napirenden van, hogy az ellenőrzési szolgálatot teljesítő csendőrség nem találja őrhelyén a falu éber őrét, a baktert, aki ahelyett, hogy tüze-vizre vigyázna, hasonfekve szundít a lakásán s amikor a kakas hajualt jelez, kibújik az ágyból, hogy elkijátsa a reggelt:

— **Éjféli után óra — három,** még én a falut bejáróm...

Pedig hát a jámbor reggelig aludt, mint a tej. A gyakori tüzesetek, lopások és egyéb közbiztonságot veszélyeztető dolgok nagyfokú elhanyagoltságát ebben a különben nem nagy dolgokban meg lehet találni. Ha a csendőrök nem körülkálnak a falvakban, akár az egész falut ellop-hatnák a bakterok miatt. — Így a legutóbbi csendőrségi jelentések is tömve vannak az efajta jelentésekkel, melyek immár állandó tárgyat képezik a csendőrségi esemény-jelentéseknek.

— **A gazdasz úr kalandjai.** Egy furfangos, ravasz csalót nyomoz most a csendőrség, ki a környéken több csalást követett el. A jeles alak kitűnő szolgálati bizonyítványokkal rendelkezik, melyek ékes szavakkal azt bizonyítják, hogy Gencsi István, az irások tulajdonosa, kiváló teaketségű „gazdasz”, remek szakember, adminisztrátor. Pompásan érti a gazdasági munkákat s annak minden ágában roppant gyakorlata van s így minden gazdasághoz a legmelegebben ajánlható, mint hasznos, tehetséges „gazdasz”. Egyik bizonyítványában pláne az áll, hogy a porpáci uradalomban tíz évig volt alkalmazásban s ez idő alatt szorgalmának, hazználhatóságának számtalan jelét adta. A jó ajánlatokkal rendelkező gazdasz természetesen több uradalomban felfogadták. Ilyenkor Gencsi azzal hozakodott elő, hogy nincs pénze.

— **Kérek előleget,** hogy idejöhessenek. Több helyen 50—60—100 koronát csalt ki ily módon, aztán újból eltűnt. Azt ígérte, egy hét múlva elfoglalja az állást. De bizony hiába várták. Nem jött vissza. Most aztán feljelentették

a csavargó gazdasz. A csendőrség széles körű nyomozást indított, hogy kézrekerítse

— **A divat.** Valahol messze, talán odafönt Bécsben, egyszer megfájdult egy hercegőnének a balkeze, de ez a kis baj nem akabályozta meg azt, hogy sétára ne mehessen. Fájós kezével azonban nem karolhatott a férjébe, hanem a férje karolta át az ő kezét. Meglátta ezt egy vigéc s új divatot vélvén az ilyen sétálásban, legott sétára vitte a kedves nejét s annak karjára támaszkodva lejtett végig a korzón. Ezt meglátták többen s ilykép szaladt világgá az a felszeg divat, mely már erre mifelénk is hódított s mely a legkorpulensebb férjnek is megengedi, hogy nejére támaszkodva élvezze a sétálás gyönyöreit.

— **Házasságkötés telefon úlján.** New-York államban múlt hétfőn 800 angol mérföldnyi távolságból telefonon át fűzött össze örök frigyre egy fiatal párt egy hipermodern lelkész. A lelkész és az esketés egyik tanuja Wartensburgban állt a telefon előtt, a jegyospár pedig a másik tanuval Buffalóban. Persze mindegyiknek a fülén rajta volt a „hallgató”. Az egész ceremónia nyolc percig tartott. A szokásos kérdésekre telefonon adták meg a feleletet, Amikor letették a hallgatót, a fiatal pár annak rendje és módja szerint férj és feleség volt. Az esketésnek ezt a különös módját állítólag kényelemszeretetheől, valójában azonban ravasz számításból választották, hogy így az ő frigykötésükről az egész sajtó tudomást vegyen.

— **Egy kovács segéd** heti bérré azonnal felvétetik Prepost József kovács-mesternél, Rigácson. Posta: Ukk, Zalamegye.

2758/ik. 904.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fáncser Gusztáv végrehajlatának Ransburg Miksa és neje Klein Ilonavégrehajlatás-szervező k elleni 1800 K tőke és járulékal iránti végrehajlati ügyében a zalaezerségi kir. törvényszék területén levő sümegi 957. sz. tjkvben 7497/b. hrsz. alatt Ransburg Miksa és neje Klein Ilona tulajdonú felvett ingatlanra 320 K; az 1488. sz. tjkvben 7497/a. hrsz. alatt ugyanazok tulajdonú felvett ingatlanra 320 K kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi augusztus hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor a tki hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladhatók fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat vagyis 32 K, 32 K-t későbbi, vagy az 1881-ik évi LX. t.c. 42. §-ában elvett jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság. Sümege, 1904. évi június hó 8-ik napján.

Szerdahely, kir. aljbíró

30 napi próba!

A világhírű **John Scott, Mar-
itt és Holzer amerikai
órágyárosok** megbízásából,
kik gyártmányukat Európában is
híressé akarják tenni és ezáltal az
olcsó Stut Roskopfé jegyű órákat
tulversenyezni, küldök utánvétellel
vagy az összeg előzetes beküldése
mellett.

csak 2 forint 80 kr.-ért

Egy igen nélkülözhetetlen nickel anker remontoir »Scott Watch Patente jegyű zsebrót, erős 36 órás, pillanatra pontosan járó nickel szerkezettel, zománcozott előlappal, peremutatóval 5 évi jótállással. (Mindzen zsebróhoz egy elegáns goldin óralánc és reklámecikk ingyen mellékeltek).

Nem megfelelően a pénz vissza azért kockázatlans kizárva

M. J. Holzer

Óra és aranyáru gyári raktár nagyban.
Krakau (Öst.) Dietelgasse 66.

A cs. és kir. államhivatalnokok szállítója.

Képes árjegyzék órákról és aranyárukról ingyen és hármentve.

Ügynökök keresetnek

Hasonló hirdetések utaztatok.

3288/ik. 1904.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Politzer Mór végrehajlatának Kutai Kálmán és neje végrehajlatát szervező elleni 700 K tőke s jár. iránti végrehajlati ügyében a zalaezerségi kir. törvényszék területén lévő szentgrót mezővárosi 58 sz. tjkvben 766. hrsz. alatt Kutai Kálmán és neje Csándi Mária tulajdonú felvett ingatlanra 3618 korona; a 467 sz. tjkvben I. 536. 537. hrsz. alatt ugyanazok tulajdonú felvett ingatlanra 158 korona kiküldési árban az újabb árverést elrendelte és a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi augusztus hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor Zalaszentgrótt községében meg-

tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alul is eladatul fog.
 Árverési szabályozások tartoznak az ingatlan becsárának 10 0/0-át vagyis 361 K So 1-t és 15 K So filiert készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kifizetőt kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a cí-tele méhen a házatpénzek a bíróságnál előlegei elhelyezése-éről kiállított szabályszerű elismervényt a -zoigálatul.
 A sümegei kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.
 Sümege 1904. évi július 19-ik napján.

Szerdahely, kir. sbíró.

**BRÁZAY FÉLE
SÓSORSZESZ**
 NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
 KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
 HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
 MELLÉKELVE VAN!

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használtban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vészon és pamut ruháknak mosására, a Schicht által ujonnan feltalált mosókvonatot,

„Asszonydicséret“

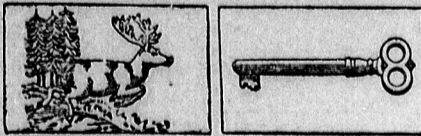
védj. gyel.
a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkent.
  2. Fáradságot a negyedére.
  3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
  4. Min-hogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
  5. Úgy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiót az által jegyzett czég kezességét vállal.
  6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószerénél.
- Méltóközvetlenül válik minden házlásszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.
- Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

Jeggyel

Legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrészekből mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

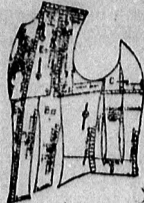
A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Hirdetéseket
 jutányos áron felvesz
 a kiadóhivatal.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörős és más ideges bajban szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve a szabd. hatyú gyógyszer-tár Altal* Majna-Frankfurt

Gyógyszertáramat
 a Takarékpénztár átel-
 lenébe helyeztem.
Posgay Andor
 gyógyszerész.
 Csabrendek.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti

ruháját a Guschelbauer Antal-féle szabályozható női derék-szabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajzot megtanulta volna.

Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett!

Egy készülék ára 3 korona.

Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.

Képviselek minden helységben kerestetnek.

Magyarazatot ingyen küldök.

Pollák Testvérek

cementárú-, márvány-mozaik és fémfényű-lemez-gyár
 beton-építkezési-vállalat és építőanyagok gyári raktára

Tapolcán.

Bátrak vagyunk az alantabb felsorolt, általunk készített cement árukra, valamint raktáron levő építő anyagokra a közönség becses figyelmét felhívni.

Elsőrendű minőségű különös olcsó cementlapokat: előház-, templom-, folyosó-, konyha-, udvar-, járdá-, istálló- és egyéb kövezetekre.

Terazzo-márvány-mozaik burkolat, márvány-mosaik és fémfényű-lapokat.

Mindennemű cement-beton-burkolatot.

Csömöszölt betonból készített csöveket mezei utakhoz szükséges hidaknál, átjáróknál és átvezetéseknél.

Lépcsőket, jászolok, lóabráktartók, kutkavák, hornyolt tetőcserepek.

Mindennemű tetőfedésre:

Kátrányos és aszfalt köfedél és elszigetelő-lemezeket 10 méteres tekercsekben.

Mint olcsó és kitűnő minőségű fementesítő-szer:

Kátrány és Carbolineum

építkezésekre és gazdasági eszközökre, használt fák vízmentessé tétel, valamint szőlőkarók, deszkák, zsindelyek kaphadás és rothadás ellen való megóvás céljából.

Elvállalunk nedves falak szárazzá tételét a legjutányosabb árak mellett.

Megtisztelő becses rendeléseit kérje

kiváló tisztelettel

Pollák Testvérek.

Megérkeztek Sümege!

Grünfeld J. szabó üzletébe a legújabb nyári valódi hazai divatszövetek, melyből a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett készítenek a legjobb fővárosi munkások által divatos öltönyt, felöltőt, rendíngot (ulster) és külön divatmellényeket. Raktáron tartok kész férfi-, fiu- és gyermekruhákat, porköpenyeket. Készítenek legújabb szabás szerint mindennemű papi ruhákat, cinádát, reverendát; vasúti tisztai és altisztai egyenruhákat, sport öltönyöket és divatos női kabátokat, mindennemű Libéria ruhákat. — Nagy választék Lawn-tennis öltönyök és piké mellényekből. — Az üzletben készült ruhák minden hónapban kétszer díjtalanul vasaltatnak. — Vidéki meghívásra dísz választékú mintáimmal személyesen megjelenek. Szíveskedjék meghívást küldeni, azzal nem jár semmi kötelezettség és csak az olcsóság és jó minőség végett megtekinthetné mintáimat. — Gyári árban kaphatók a legjobb minőségű szövetek és minden hozzávaló bélések.

Becsés támogatását kérvén, maradok teljes tisztelettel

Grünfeld J. férfi-szabó.

Nyomatott Horvát Gábor könyvnyomdájában, Sümege.